

Autor: mgr **Marzena Bąk**

Tytuł pracy: **Słownictwo nazywające człowieka i jego świat w filmach animowanych**

Słowa klucze: film animowany, język, człowiek

Streszczenie:

Celem pracy jest analiza języka filmów animowanych, emitowanych na kanale Teletoon+. Kanał ten cieszy się wielką popularnością, zarówno wśród najmłodszych widzów, jak i wśród uczniów szkoły podstawowej. Jak wiadomo, jest to ta grupa odbiorców, u których kompetencja językowa dopiero się kształtuje. Należy więc oczekiwać, iż język bajek dla dzieci będzie szczególnie staranny i stanie się wzorem do naśladowania. Nawet pobieżna analiza języka większości filmów animowanych pozwala stwierdzić, że autorzy dialogów, nie tylko polskich, na pierwszym miejscu stawiają zabawę, której często nie potrafią pogodzić z edukacją. Język bohaterów analizowanych bajek jest pełen inwektyw, określeń pejoratywnych i służy deprecjonowaniu odbiorcy. Celowość użycia takiego słownictwa jest szczególnie istotna. Stanowi bowiem główny element humorystyczny w prezentowanych serialach animowanych. Spostrzeżenia te stały się inspiracją do przeprowadzenia dokładniejszej analizy języka kreskówek, przeznaczonych dla najmłodszych widzów.

W analizowanych serialach animowanych najliczniejszą grupę nazw stanowią określenia, które wskazują na cechy fizyczne, psychiczne, umysłowe i charakterologiczne człowieka. Leksemy i związki nazywające wymienione cechy są nacechowane negatywnie. Oceniany jest zarówno wzrost, waga, uroda, brzydota, sprawność fizyczna, jak również wiek i płeć. Wyrazy nazywające człowieka ze względu na cechy psychiczne i umysłowe informują głównie o sprawności psychicznej. W filmach poddanych badaniom pozytywnie wartościuje się inteligencję, zaś piętnuje nieudolność, bezmyślność i niezrównoważenie psychiczne. Z kolei nazwy określające człowieka ze względu na cechy charakterologiczne, usposobienie informują przede wszystkim o sposobie bycia i cechach charakteru człowieka. W analizowanych kreskówkach pozytywnie ocenia się wytrzymałość, spryt, swobodę bycia, poczucie humoru czy powodzenie w życiu. Z kolei negatywnie wartościuje się m.in. niezaradność, zarozumialstwo, chytryść, niechlujstwo, promowanie siebie.

Przeprowadzona analiza słownictwa filmów animowanych wskazuje, że niezbędne jest wprowadzenie edukacji medialnej dzieci i młodzieży. Pozwoli ona właściwie odbierać zachowania bohaterów, pomoże w dokonywaniu słusznych ocen.

